

UJVIDÉKI NAPLÓ

TÁRSADALMI ÉS A VÁROSI KÖZÜGYEKET SZOLGÁLÓ LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
II. Rákóczi Ferenc-út 35. szám
I-ső emelet és Szövetkezeti
Könyvnyomda. Telefonsz. 371.

Felelős szerkesztő: CSERNYEI MÓR

Megjelenik minden vasárnap.
A lap előfizetési ára: egész
évre 10 korona, fél évre 5 ko-
rona. Egyes szám ára 12 fillér.

Ujvidék gyásza.

Gyászos hangulatban ült össze november 27.-én Ujvidék törvényhatósága, hogy kifejezést adjon I. Ferenc József király halála fölötti mélyeséges bánatának.

A közgyűlési terem fekete komorsága, a bizottsági tagok fekete öltözké márkültség jelezte, hogy e város gyászába öltözött és gyülekezett avégből, hogy a felejthetetlen nagy király, boldogult Ferenc József iránti halálját megörökítse.

Matkovits Béla főispán beszéde a megszentelt ravatal mellé állítja a virrasztó nemzet kegyeletét és kifejezést ad annak, hogy a nemzeti gyász súlyától mélyen megrendülve, e város nemes közönsége is fájdalmasan érzi a nagy veszteséget.

Örökítsük meg e szónoklatot, mert ez kifejezője Ujvidék közönség érzületének.

A főispán beszéde:

Tek. Törvényhatósági Bizottság!

A legalkotmányosabb király Ó császári és apostoli királyi Felsége, I. Ferenc József megszentelt ravatalánál virraszt a nemzet.

Körülöttünk adaz elienségek gyűlöletének véres vihara ül, romokba döntve a béke és kultúra műveit, melyeknek megdícsőült királyunk rendületlenül apostolta és utolsó lehetéig leghívőbb munkása volt.

De bárhogy tombol is a vihar, minden pusztulás, minden mérhetetlen emberi szenvedés közepette is egyetlen nagy fájdalomban zokog fel ma egyaránt a szülő és elárult föld. Egyetlen nagy fájdalom harmóniájában olvad Szent István országának hűségese népe: siratván királyát.

A nemzeti gyász súlyától mélyen megrendülve, e város nemes közönsége is fájdalmasan érzi a nagy veszteséget, mely atyai jószágú, fejkölt uralkodónk halálával érte alkotmányos életünket.

Mennyi lelki kincs, mennyi hatalmas energia s mily sok, szép emberi vonás száll sirba megdícsőült királyunkkal!

De világszerte: csodált és tisztelt kormányzó bölcsesége, emberi nagysága nemcsak nemzeti jövőnk hatalmas fejlődését megalapozó áldásos alkotás iban lesz halhatatlanná — a történelem kritikája által, hanem emlékét

maradandó kegyelettel szíve mélyen is őrizni fogja minden magyar ember — a szeretet mindenek felett álló erejével.

Ennek a szeretetnek a melegségével, drága királyi emlékül, szívünkbe zárjuk a megdícsőült nagy fejedelem végrendeletének legmagasabb bucsiszavait, melyekben „Isten hozzádot” int hű népeinek, amelyeket, im, hallgassuk áhitattal:

„Szeretett Népeimnek igaz köszönetet mondok azért a hűségese szeretetért, amellyel Irántam és Hazám iránt úgy boldog napokban, mint súlyos időkben viseltek. E ragaszkodás tudata jól esett Szívemnek és abból merítettem erőt nehéz uralkodói kötelességeim teljesítéséhez.

Őrizték meg ugyanezeket a hazafias érzületeket Utódom számára!”

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! Gyászos fájdalomunk sugallatát követve indítványozom: mondja ki a közgyűlés határozatilag, hogy

Ó császári és apostoli királyi Felsége I. Ferenc József halála felett a város közönsége mélyen megrendülve ad kifejezést nagy fájdalmának s ezt örök emlékezetül jegyzőkönyvébe irtatja. E mélyen érzett részvételnek vigasztaló szavát eljuttatja alattvalói hódolatának teljességével IV. Károly, Ó császári és királyi apostoli Felségéhez, legalább részvételre alakjában, melynek megszerkesztésére és a m. kir. miniszterelnök útján leendő felterjesztésére a városi tanácsot bízta meg. Mondja ki továbbá, hogy a temetésen a város közönsége képviselteti magát és hogy hűfelekezetünk gyászistentiszteletin résztvesz.

Tudomásul véve továbbá az országos gyász itten külső kifejezése céljából a városi tanács által már eddig tett intézkedéseket, bízta meg a közgyűlés a tanácsot, hogy ezen intézkedéseit a temetés napját illetőleg megfelelőleg egészítse ki.

Vége mondja ki a közgyűlés határozatilag, hogy megdícsőült királyunk emlékének méltó megörökítése iránt a városi tanács javaslatát elvárja.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! A nemzeti nagy halottunk ravatalánál virrasztva, minden elmélyed a lelkiünk dicső emlékében és bucsuzunk ősz alakjában: a közösen érzett fájdalom megszentelt könnyein adalom megszentelt tetterős emlékük fel tekintetűnket tetterős

ifjú királyunk felségese személyére, kire a gondviselés nemzetünk jövőnd sorsát bízta. És iltessük az alattvalói hódolat érzelmait szívünkbe új királyunk Ó Felségének uralkodása küszöbén, melyről szent István koronájának hűségese, vitéz népe a legszebb reményekkel és erős hittel tekint nemzetü jövőjében.

Indítványzom tehát, mondja ki a közgyűlés határozatilag azt, hogy

Ujvidék város közönsége mély alattvalói hódolattal vette tudomásul Ó Felségének, IV. Károly magyar királynak trónralépését.

Ó Felségének népeihez intézett Szózatában, főleg pedig azon legmagasabb elhatározásában, mely szerint fejedelmi személyét Szent István apostoli koronájával mielőbb megkoronáztatni óhajta, lelkes örömmel látja a nemzet, hogy Ó Felségének ezen első uralkodói ténykedése az alkotmányosság bástyáin nyugszik, mely fejkölt elhatározásában záloga rejlik Ó Felsége további dicsőségese, alkotmányos uralkodásának.

E felemelő tudatban és ama biztos reményben, hogy Ó Felségének apostoli magyar királyi való koronázása, mint nemzetünknek is leghőbb óhaja mielőbb teljesül. — Ujvidék szab. királyi város közönsége alattvalói hódolatának kifejezése mellett alázattal könyörög a magyarok mindenható Istenéhez: áraszsa el bőséges kegyelmével s övezze dicsőséggel Szent István koronájának örökösét, IV. Károly magyar király apostoli Ó felségét.

Mondja ki végül és rendelje el a közgyűlés, hogy ezen hódoló nyilatkozat ugyanezek feliratban joglaltassék, melynek megszerkesztésére és a m. kir. miniszterelnök útján leendő felterjesztésére a városi tanácsot megbízta.

A gyászhétben minden színi-mozielőadás szünetelt. Sehol nem volt hallható a zene és ének, énemült minden vígság.

Az összes templomokban gyászistentiszteleteket, az iskolákban gyászünnepélyeket tartottak.

Delután, amikor örök nyugvóhelyére helyezték a boldogult királyt az összes harangok 4 óráig zúgtak, az üzletek zárva voltak és a bánat sóhaja szállott föl az Istenhez.

Összeírják a kereskedők és háztartások élelmiszer-készleteit.

A polgármester rendelete.

Profuma Béla polgármester a következő rendeletet adta ki:

Az elsördendü élelmicikkek egyenletes elosztásának és arányos használásának biztosítása érdekében elrendelem a város területén egy a termelőknél és kereskedőknél, valamint a magánháztartásokban levő liszt, hűvelyesek, zsír, cukor, kávé, burgonya, továbbá buza és tengeri készleteknek, ugyszintén a tényleges tejfogyasztás adatainak házról-házra eszközönd pontos összeírását.

Felhívom a város közönséget, hogy eljáró összeíró biztosok által kézbesítendő összeírási lapok kitöltésével a valóságának megfelelő pontos adatokat lelkiismeretesen szolgáltatassa be, illetőleg a fenti cikkekben megjelölt készleteket az összeírók előtt készségesen tárja fel. Elvárom, hogy ezen felhívásomnak annál is inkább pontosan fog eleget tenni mindenki, mert annak célja a készletek mennyiségese tekintetében szerzendő általános tájékozódás, nem pedig a háztartásban szükséges cikkeknek jogos birtokosaiktól való elvonása.

Minden háztartásra nézve, az ahhoz tartozó összes egyének névszerintü felsorolásával, minden külön élő albérlő (ágyrajáró) nézve, nem különben minden üzletre (raktár) nézve külön-külön összeírási lap töltendő.

Aki az összeíró lap bármelyik rovatóba hamis adatokat ír be, a felsorolt cikkek közül készletét be nem jelenti, vagy eltúlkolja vagy az adatok szolgáltatását megtagadja, a háboru esetére szöó kivételése: intézkedésektől alkotott 1914. évi L. t.-c. 9. §-a értelmében két hóig terjedőnd elzárással és 600 koronaig terjedőnd pénzbüntetéssel büntetetik.

Az élelmiszerkészletek összeírását december 15-ikéig befejezik és az eredményről a polgármester jelentést tesz a Közélelmezési Hivatalnak.

UJVIDÉKI SÉTÁK

szép kiállításban megjelentek, minden könyvkereskedésben és tözsében kaphatók. Ára 80 f.

Vasuti szerencsétlenség.

Borzasztó vasuti szerencsétlenség történt Herczeghalomán pénteken a hajnali órákban, mikor a temetésről jött rendes gyorsvonat befutott a gráci személyvonatba. Aggodalmas perceinkben fölkerestük a temetésről hazakeresztett dr. *Marczkovich* Imre helyettes-polgármestert, ki nem utazott a halálvonattal, hanem egy korábban indított különvonaton. Budapesten hallotta, hogy az említett gyorsvonathoz kapcsolott szalonkocsi egy elsőosztályú és az ékező kocsi mint a harmonika-összezsugorodtak, utasaik súlyosan megsérültek és kettő halálos kimenetelű volt. A legborzalmasabb állapot a személyvonaton volt látható. Itt teljesen lekaszált a gyorsvonat a III. osztályú kocsikat, magálatemette a szerencsétlen utasokat.

A Máv. igazgatóságának hivatalos jelentése:

Herczeghalom állomásnál a 1308. sz. gráci személyvonatot kihaladása előtt a bejáró bécsi gyorsvonat második része kettészeltele. Az átszelés oka az, hogy a megállónál a jelzést későn vették észre. Az 1308. számú vonat kocsijai összetörtölköztek. A gyorsvonathoz csatolt szalonkocsi és mellette levő Pullmann-kocsi megrongálódott. A szalonkocsiban utazó báró *Thalóczy* Lajos v. b. t. t., Szerbiai polgári kormányzója meghalt, a társaságban utazó titkárnak, egy bécsi hölgynek és egy főhadnagyknak nem történt bajuk. *Thalóczy* a fején sebesült meg és egy gőzvezető cső keresztül ment rajta. Meghalt a Ferenc József-intézet két növendéke, akiknek neveit még nem lehetett megállapítani. A halottak száma 66, főbbnyire katonák. Százötvenen megsébesültek, köztük 60 súlyosan, akiket egyrészt kórházvonatokon Budapestre és Komáromba szállították. Ejjel 1 órákor értesítették a katasztrófáról *Tolnay Kornél* elsőigazgatót, aki kiutazott Herczeghalomra és délelőtt 11 óráig személyesen intézkedett, hogy a sebesülteket segítségben részesítsék és a romokat eltakarítsák.

Hivatalosan megállapították, hogy *hotvanhai* halottja és 150 sebesültje van a borzalmas katasztrófának. A gyorsvonatnak 2 halálos áldozata van: báró *Thalóczy* Szerbiai polgári kormányzója és *Éltető* Dániel VIII. o. gimnazista, a többi halott a személyvonat romhalmaza alól került ki. Teljes határozottsággal nem lehet még eddig a halottak számát megállapítani. Rémes borzalom ilyen gondatlanságból keletkezett szerencsétlenség! Alapos vizsgálatnak kell kideríteni, hogy mi az oka ennek a sűrűn egymásután következő vasuti baleseteknek.

UJVIDEKI SÉTÁK

szép kiállításban megjelentek, minden könyvkereskedésben és tőzsdében kaphatók. Ara 80 f.

Alkalmom a pénzszerzésre.

Óreg jó királyunk halála gyászba borította az egész országot, de azért hosszú életszerveinek működése egy percre sem szűnhetett. Akik élve maradtak, azoknak gondoskodni kell mindenről, ami a nemzet életfenntartására szükséges. Egyebek közt arról is, hogy az új király beválthassa próklamációjában tett jószándéku ígértét: „Mindent meg akarok tenni, hogy a háboru borzalmait elmuljanak s újra meg kívánom szerezni népeimnek a béke áldásait, mielőst azt fegyvereink becsülete s államunk létérdeke megengedi.”

Segítsük ebben a történelmi nagy szándékban illu új királyunkat azzal, hogy mindent adjunk meg, aminek a segítségével fegyvereink becsülete csorbítatlanul kerülhet ki a háborúból. Hazafiai kötelesség hadikölcsönt jegyezni, amde ha ezuttal nem utainánk is erre a kötelességre, csak pusztán a rideg ízület hasonló szemléltetésére szorítkozunk, akkor is könnyű pár szóval bebizonyítanunk, hogy saját érdeke ellen vétene bárki, ha az ötödik hadikölcsönre való jegyzést elmulasztaná. Ez manapság a leggyümölcsözőbb tőkebefektetés. A kibocsátás mindakét fajtája a lehető legnagyobb előnyök mellett még bizonyos kedvezmények is nyújt és ugy a járadék, mint a törlesztéses kötvényjával fölül kamatoz a 6 százalékon s azután maguknak a kötvényeknek pénzürtéke is évről-évre emelkedik. Eképpen ezek a kötvények háboru után mindenféle befektetésre, vállalkozásra, ingatlanok vásárlására, egyáltalán bármifajta fizetések teljesítésére legalkalmasabbnak kínálkozik. Siessen tehát mindenki a kínálkozó alkalmat megragadni.

Meghibó a képhírdetés.

Most amidőn a legtöbb családapa kinn a harcmezőn teljesíti hazafias kötelességet, itthon a család kenyérkereső nélkül maradt. Az anya, keresetre kevésbé képes ifju nemzedék nem tudja fokozott munkával sem mindazt beszerezni, ami az élelmzéshez és ruházkodáshoz szükséges.

Igen sok gyermek azért nem jár iskolában, mert nincsen ruhája és cipője. Okkal lehet félni attól, hogy nemcsak a tudásban fog elmaradni, hanem szervezettel is, mert hiszen a kora ifjuságban szerzett betegség korcsmebert csinál belőle. A hatóságoknak, a társadalomnak, minden egyes embernek kötelessége segíteni az előre látható bajon. Minden rendelkezésre álló módon és eszközzel gátat kell vetni annak a veszedelemnek, amely előtt a jövő nemzedéke áll.

Látva és átérve a veszedelmet eltekintem, hogy tölem tekinthető módon a bajt enyhíteni, fogom.

Szabad órámban a festészet és rajzolás minden fajával foglalkozva, összeállítottam képeimből egy sorozatot s azt eladás céljából kiállítom és a befolyó összeget a szegény gyermekek felruházására ajánlottam fel.

Nem adhatok örökbecsű munkákat, mert habár a festészet

mesterségemmel az építészeittel rokonságban van, csak dilettáns vagyok, mégis azt hiszem a kiállított művek szerényen meghuzodhatnak az egyszerű polgár lakásában. Pénzürtéküket nem annyira művészi becscükkel, hanem a céllal, a jólékonysággal gondoltam megállapítani. Az árak mérsékeltek és ha sikerülni fog valamely eredményt elérni, ugy azt hiszem jó szolgálatot tettem az ügynek.

A kiállítás december 3-án, vasárnap d. e. 9 órákor nyílik meg a rom. kath. Egyház Kossuth Lajos-u. 30. sz. a. I. emeleti e célra díjtalanul rendelkezésre bocsátott helyiségében és 10—14 napig lesz nyitva. A látogatásért megállapított 40 fillér belépti-díj ugyanarra a célra lesz fordítva.

Amidőn a kiállítás megtekintésére meghívni van szerencsém szives figyelmét bátorodom felhívni az ugyanott kiállított építészeti dolgaimra.

Ujvidek, 1916. november hó.

Hazafias tisztelettel

Lappi Vilmos
építész.

HIREK

Athelyezés. *Hoffmann* Lajos népfőlkéző főhadnagyot, aki huzamosabb idő óta az ujvidéki cenzura-hivatalnál működött, Budapestre helyezték át. *Hoffmann* főhadnagy liberális főfogásával megkönyvitte a sajtó munkásságát. Előzékeny és szolgálatkész volt a közönséggel is.

Halálozás. Mint sajnálatla értesülünk, *Pavlovics* özv. P. *Darinka*, 47 éves korában rövid szenvedés után hirtelen elhunyt. Temetése ma d. u. 3 órákor lesz. A boldogult uriaszony igen nemeslelkű nő volt, ki rendkívül sok jótéményt gyakorolt.

Lesz petróleum. A kereskedelmi miniszter a városi tanács-hoz intézett rendelkezésben Ujvidék város közönségének folyó évi december hóra járó köolajszükségletét 104 q-ban állapította meg s azt a budapesti *Ásványolajár* r.-t. fogja l. évi december hó 20-áig leszállítani azon kereskedőknek, akik eddig is világitóköolaj árusításával foglalkoztak. Azon kereskedőtől, aki akár a maximális árakat tullepi, akár a köolaját indokolatlanul visszatartja, akár a köolajszolgáltatását más áru vásárlásához köti, az eladási jogot elvonják s a büntető eljárást megindítják ellene. Egyszermind az üzletben most levő készleteket azonnal összeírják.

Az ujvidéki közéletmezési ügyosztály január elsején megkezdte működését. Ujvidék városa ezen hivatal fölállításával rendet teremt. *Mathkovits* Béla főispán figyelme mindenre kiterjed és a hivatal élére is olyan lelkiismeretes férfit állított, mint dr. *Szabó* Lajos, kiből fölitélenül megbizhatunk, mert erélyes igazságszeretete a lakosság igényeit ki fogja elégíteni.

Közművelődési egyesület a szegény gyermekekért. A Dél-magyarországi Magyar Közművelődési Egyesület ujvidéki osz-

tálya nevében *György* Lajos kir. műszaki tanácsos, aelők le-velet intézett *Profuma* Béla polgármesterhez, amelyben bejelent, hogy a helyi osztály a védősége alatt 1915. évben tartott háborús előadások belépti díjiből befolyt 19430 kor-t, valamint a dr. *Wagner* Károly t. főorvos és dr. *Szabó* Lajos t. főügyész előadók által rendelkezésükre bocsátott 60 kor-t, összesen: 25420 kor-t a hadirokkantak és árvak segélyezésére kívánja fordítani. A háboru okozta szükség — írja az egyesület — kikezdt társadalmunk szegényebb osztályait, kiknek gyermekei a bekövetkező tél ellen sem meleg ruhával, sem cipővel, sem meleg szobával nincsenek biztosítva. Az egyesület nemese cselekedetét a polgármester hatás közönettel fogadta.

A tábori magáncsomagforgalomban ezidőszent a következő tábori (hadtáp) postahivatalok vesznek részt: 5. 5/II. 9, 11, 13, 14., 19, 19/II, 20, 22, 24, 26, 33, 35, 37, 38, 40, 42, 44, 47, 49, 50, 51, 53, 55, 60, 63, 66, 68, 69, 70, 76, 77, 79, 84, 85, 90, 92, 102, 103, 105, 107, 109, 111, 113, 117, 117/II, 117/III, 120, 125, 127, 128, 131, 133, 138, 144, 145, 146, 147, 148, 150, 153, 155, 161, 165, 166, 167, 168, 170, 171, 175, 176, 177, 179, 180, 182, 183, 184, 185, 190, 191, 195, 195/II, 195/III, 203, 205, 208, 209, 212, 220, 221, 222, 223, 224, 226, 227, 229, 230, 232, 234, 235, 239, 240, 243, 244, 245, 246, 247, 250, 251, 252, 253, 254, 256, 258, 259, 260, 262, 263, 265, 266, 267, 268, 269, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 189, 291, 292, 294, 295, 296, 297, 298, 302, 304, 306, 307, 312, 315, 316, 317, 318, 319, 324, 332, 333, 334, 335, 336, 338, 339, 340, 341, 343, 350, 352, 354, 355, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 364, 368, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 380, 381, 382, 383, 388, 388/II, 388/III, 389, 390, 391, 392, 396, 398, 399, 400, 400/II, 400/III, 404, 405, 406, 418, 409, 410, 412, 413, 416, 418, 419, 420, 421, 423, 424, 426, 428, 428, 431, 432, 434, 435, 436, 444, 444/II, 444/III, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 609, 602, 605, 607, 608, 608, 611, 612, 613, 620 és 630 számúak, valamint a magyar és osztrák csapatok által Lengyelországban, Montenegróban, Szerbiában és Albániában megszállott területeken működő és helynév szerint megjelölt hadtáppostahivatalok, mint a hozzájuk utalt katonai parancsnokságok, csapatok és intézetek tábori postái. Utóbbiak közül csak a Kosovo melletti Mitrovicában és Novipazarban működő hadtáppostahivatalok vannak kivéve, ahova tábori postai csomagot küldeni nem lehet. A 11, 51, 125 és 239 számú tábori postákhoz, valamint a helynév szerint megjelölt hadtáppostahivatalokhoz tábori postai magáncsomagot állandóan, vagyis bármilyen napon, a tábori postai magáncsomagforgalomban résztvevő többi tábori postához ellenben csak minden hétfőn, kedden és szerdán lehet postára adni.

Színház heti műsor: Szombaton „Végre egyedül”, vasárnap d. u. „Katonadolog”, vasárnap este „Végre egyedül”, hétfőn nincs előadás, kedden „Kamiliás hölgy”, szerdán „Vagy ő vagy senki”, csütörtökön „Táncosnő”, péntek d. u. „Mágnás Miska”, péntek este „Cigány primás”, szombaton „Pirosruhás hölgy” és vasárnap bucsuelőadás.

„Vállalkozás” cím alatt indul meg Budapestben hetenként megjelenő nagyszabású pénzügyi, közgazdasági, vállalkozási, építészeti, műszaki, szállítási hírlap. A lapnak főleg az lesz a törekvése, hogy pénzügyi és közgazdasági tartalmán kívül eredeti és megbízható hírszolgálatot minden kinálkozó munka vállalkozási és kereseti alkalomról hírt és értesülést adjon. A „Vállalkozás” szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest Teréz-kört 12. szám alatt van.

„Ne rontsak a levegőt!” stb. ilyen kedves figyelmeztetésekből, midőn mint alázatos *vevőt* kiteszéseknek bennünket a krajzleros boltjából, ha valamiért nagy alázattal könyörgünk, — nem lesz részünk, mert a hatóság a legszigorúbban megbünteti a gorbáskodó kufárokat.

A háboruban elesettek hagyatékainak illetékkedvezményezése. Tudvalevőleg folyó évi december 1-én életbelép az új bélyeg- és illetéktörvény, mely az eddigi illetékekhez képest jelentékeny emelkedést mutat. A háboruban elesettek hagyatékainak illetékeire nézve azonban az új törvény elég humanusan intézkedik, amennyiben kimondja, hogy az esetben, ha az örökgyógyi elesett, vagy a háboruban szenvedett sebesülés, illetve a katonai szolgálat folyamán szerzett betegség folytán meghalt, esetleg a háboruban eltűnt és holtta nyilvánított, vagy az örökgyógyinak törvényes, természetes, mostoha és örökfelfogadott gyermekei, továbbá ezek utódai és a házastárs meg a felmenő örökösök, amennyiben a hagyaték tiszta értéke nem haladja meg a 20.000 koronát, illetéket egyáltalában nem tartoznak fizetni. Akinek az öröksége 20.000 koronától 50.000 koronáig terjed, az a megállapított örökösödési és átruházási illetékeknek $\frac{1}{4}$ -ét fizeti, 50.000 koronán felüli, de 100.000 koronát meg nem haladó tiszta értékű hagyatékknál pedig az említett illetékeknek fele fizetendő. Az igényelhető kedvezmények szempontjából katonai szolgálatot teljesítőknél tekintendők a fegyveres erőknek (közös hadsereg, haditengerészet, honvédség, népfelkelés) tényleges szolgálatban álló tagjai, a csendőrség, pénzügyőrség és állami erődíszet személyné, ha a népfelkeléshez csatlakozik, valamint a csendőrség és pénzügyőrség azon egyénei, akik a katonai határvédő (tengerpartvédő) szolgálatra vannak kirendelve, végül azok az egyének is, akiket hadicélokra irányuló szolgálataikra alkalmazták. A katonai szolgálatot teljesítő egyéneket egy tekintet alá esnek a tábori csendőrök, valamint azok a polgári személyek, akik a hadrakelt sereghöz hivatalos minőségben szolgálatátételre vannak beosztva, illetve a hadrakelt se-

reg kíséretéhez tartoznak, továbbá azok is, akik a hadrakelt seregnél az önkéntes egészségügy szolgálatában részt vesznek.

Izraelita hitközségi közgyűlés lesz ma, melyen a jövő évi költségvetési állapítják meg. Ezen érdekes hitközségi mai gyűlésén újból megszavazzák a tisztviselők és tanítók háborús segélyét, továbbá a viszonyokhoz képest minden egyes tisztviselő-jének és tanítójának fizetését rendezi, illetőleg javítja. Az előjáráság méltányolja derék alkalmazottainak a megélhetéssel való küzdelmét és ezért ezt enyhíteni siet. A közgyűlés lefolyásáról részletesen beszámolunk.

Új gyorsírótanító. Egy fiatal kisleány, ki minden iskoláját a legjobb eredménnyel végezte, most a gyorsírás művészetét is annyira elsajátította, hogy ebből tanítói oklevelet szerzett. *Günz* Blanka k. a. diplomájával is igazolja, hogy a gyorsírás művészetét tökéletesen elsajátította. Üdvözljük a kedves, fiatal kollégát és kívánjuk, hogy sikerüljön neki e szép és hasznos művészetet városunkban eredményesen terjeszteni.

Baleset. *Hermonovszky* Zoltán 7 éves kis fiú oly szerencsétlenül esett le a padlásztráról, hogy jobb kezét eltörté. A kórházi gondos ápolás azonban a szerencsétlen kis fiút nem sokára gyógyítja. Zoltát a kórházban meglatogattuk és örömmel győződtünk meg állapotának gyors javulásáról.

Végrehajtási sikkasztás. Bresslauer M. Miksa cég végrehajtást vezetett 410 kor. követelésének kielégítése végett Nedelykov Nikola vagyonos boldogasszonyfalvai lakos ellen és 50 mm. buzát foglalt le, amelynek értéke 2000 korona volt, de mikor árverésre került a sor a buza nem volt meg, mert Nedelykov beismerése szerint azt eladta és a befolyt vételárból más hitelvezőt elégitette ki. Az újvidéki kir. tszék ezért Nedelykov Nikolát 2 napi fogházra ítélte.

Árukvitel a külföldre. A háborús viszonyok a külföldre kivitt árukban nemcsak vámkezelési, hanem katonai szempontból való ellenőrzését is szükségessé tették és e viszonyok mellett az a régi eljárás, hogy a kilépő ártalmások vámhivatalai a gyűjtőrakományokban feladott áruk minőségét csak részletpróbák alapján alapítják meg, elegendőnek nem bizonyult. E rendszer mellett nagyon könnyen lehetséges ugyanis, hogy a csak kis részben megvizsgált vasuti kocsik kivételével alulmáz. Ennek megakadályozása céljából a pénzügmin. 3530/1916. sz. rendeletével úgy intézkedett, hogy a gyűjtőárut tartalmazó vasuti kocsikat mindig a feladás helyen levő vámhivatal vizsgálja meg és a kisérő okmány záradékán igazolja, hogy a megvizsgált áruk kivételével ellen észrevétel nem merül fel. Nem vámhivatali állomásokról feladott, vagy olyan gyűjtőrakományok, amelyeket a feladó fél saját állomásán vámhivatalával nem vizsgálított meg, a jövőben a határszéli vámhivatali állomásokon ellenőrzés céljából teljesen ki fognak rakatni.

Hogy ez a költséggel és idővesztéssel egybekötött ellenőrzési mód elkerülhető legyen, ajánlatos a kiviteli vámvizsgálatnak a rendelet értelmében való előzetes foganatosítása.

2050. szám
kapt. 1916.

Hirdetmény.

A m. kir. miniszterium 3689/16. M. E. sz. rendeletének kivonata a szappan és mosópor gyártásáról és forgalomba hozataláról „Hadiszappan” mosószappanért követelhető legmagasabb ár kilogrammonként:

A gyár részéről történő eladásnál 3 K 80 fill., a részlet-eladásnál (a fogyasztóval való forgalomban) $\frac{1}{2}$ kg-os darabonként 2 K 8 fill., $\frac{1}{4}$ kg-os darabonként 1 K 4 fill., $\frac{1}{8}$ kg-os darabonként 52 fillér. A mosóporért (szappanporért) követelhető legmagasabb ár kilogrammonként a) zsákarunál: A gyár részéről történő eladásnál 80 fill., a részlet-eladásnál (a fogyasztóval való forgalomban) 1 K, b) az előállító vállalat eredeti doboz — vagy papírcsomagolásában: A gyár részéről történő eladásnál 1 K 50 fill., a részlet-eladásnál (a fogyasztóval való forgalomban) 2 K. A „hadiszappan”-ra megszabott minőség-től eltérő mosószappant és mosóport csak 1916. évi december 31-ig szabad forgalomba hozni.

Az ilyen mosószappanért és mosóporért (szappanporért) kö-

vetelhető legmagasabb ár 60 %-os és ennél nagyobb zsirsavtartalomnál kilogrammonként 7 K. Kisebb zsirsavtartalmu ily mosószappanért és mosóporért (szappanporért) csak aránylagosan kisebb ár követelhető.

Aki a jelen rendelet rendelkezését megszegi, vagy megszegésénél bármimódon közreműködik, kihágást követ el s 6 hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető.

Azon készlet tekintetében, a melyre nézve a kihágást elköveték, a kihágási eljárás során a törvény értelmében elkobzásnak van helye.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

A rendelet egész szövege hivatalomban, 4. szám alatt, betekinthező.

Ujvidék, sz. kir. város rendőrfőkapitányi hivatala, 1916. évi november 28.-án.

Payerle Nándor
rendőrfőkapitány.

Kitünő

szakértelmű, magyar, német gyorsíró és levelező több évi gyakorlati bíró leány, kereskedői irodában alkalmazást keres. —

Címe: a kiadóhivatban.

Bankunkban

K 19-70-el 6% -os

K 14-40-el 5 $\frac{1}{2}$ % -os

100 korona n. é. hadikölcsön jegyezhető.

A különbözet 4 $\frac{1}{2}$ %-os kamatozás mellett hitelezük.

Felvilágosítással készséggel szolgál

Vig és Katona bankház

Bizonyítvány!

Alulírott bizonyitom, hogy a

Der Die Das

szappant, krémét és pudert megvizsgáltam, s azokat teljesen ártalmatlanoknak találtam. Kozmetikai gyógyintézetemben számtalan arcon kipróbáltam őket és elsőrangú szépségápolási cikkeknek bizonyultak.

Dr. Jutassy József

bőrgyógyász, a kozm. gyógyint. tulajdn.

A német származású Der Die Das készítmények 3 koronájával minden megfelelő üzletben kaphatók!

Hirdetmény.

Értesitem a város közönségét, hogy a legtöbb kereskedőnek van denaturált spiritusza, melyet 2 korona 80 fillérért árusítani köteles.

Ha valaki a kiszolgáltatást megtagadná, nyomban megteendő a feljelentés.

Ujvidék, szab. kir. város rendőrfőkap. hiv., 1916. november 23.

Payerle Nándor
rendőrfőkapitány.

Megjelent a

Magyar Hősök Albuma

című pompás ajándékalbuma, amely a PESTI NAPLÓ minden éves előfizetőjének ingyen megkapja. — Kérjen mutatványszámot! Kiadóhivatala Bpest, Vilmoscsászárt-ut 53. sz.

Világításhoz, gépek hajtásához és főzéshez használjunk

Villamos áramot.

Közelebbi felvilágosítással és díjtalan költségmentével szolgál az Ujvidéki Vilamosági Részvénytársaság

27-10

Veszek

régi szerb és magyar bélyegget. — Jelentkezni lehet minden vasárnap

Rákóczi F. ut 35. szám, első em.

Dr. PALÓCZ

k. egészségügyi tanár, v. körhízi specialista orvos

Bpest, IV., Károly-körút 2. sz.

sok évi óriási speciális praxisa folytán teljes bizalommal, felismeri és gyógyítja úgy férfiaknál, mint nőknél a titkos- és nem betegségeket, valamint az azokból származó összes bajokat. Rendel. hétköznapokon d. e. 10-12 óig, d. u. 3-5 óig. Ha személyesen lehetetlen volna megjelenni, válaszbélyeges levélre szívesen ad díjtalan felvilágosítást arról, hogy otthoni kúrával hogyan szabadulhat meg gyökeresen a bajától

6-20

Megszűnt az árdragítás!!

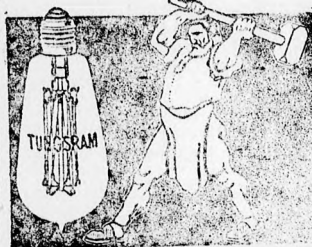
szijgyártó-, nyerges- és bőröndös üzletben: Ferenc József-tér 3. sz. (Wagner palota), melyről minden vevő személyesen meggyőződhetik, mert én a rendes polgári haszonnal meglelgeszem. — Csinos sport-, utazó-, katonai- és vadász-felszerelések nagy választékban kaphatók! -----

8-26

Dietrich Frigyes, Ujvidék

szijgyártó- és nyerges-mester.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

A „TUNGSRAM LÁMPA”

gazdaságos, mert hosszú élettartamu.

A minőségért a gyár szavatol

Kérje mindenütt a „Tungsrám” védjeggyel ellátott lámpát. — Gyártja az:

Egyesület Izzólámpa és Villamosági R. T., Újpest 4.

UJVIDÉKI VÁROSI JÓDOSGYÓGYFÜRDŐ

ALCALICUS JÓDOS GYÓGYFORRÁS.

Modernül épült fürdőépületben jód, fangóiszap, mór, halleini sós és tengerisósfürdők, szénsavas fürdők. — Külön férfi és női osztállyal felszerelt hidegvizgyógyintézet — VILLAMOS GYÓGYMÓDOK. Modernül berendezett gőzfürdő és kádfürdők. Csusz, köszvény, ischiász, idegbetegségek, mindenféle női bajok, gümös esontbajok, vérhaj ellen. — A FÜRDŐ TÉLEN FÜTHETŐ SZOBÁKKAL és POLYÓSOKKAL van ellátva.

MODERN VENDÉGSZOBÁK ÉS ÉT-TEREM. — TÉLI KURÁRA KIVÁLÓAN ALKALMAS. — ÁLLANDÓ FÜRDŐORVOS: Dr. VILT VILMOS. — KIMERITŐ TÁJÉKOZATÓT KÜLD AZ IGAZGATÓSÁG. — EGÉSZ ÉVEN ÁT NYITVA.

TÜZIFAELADÁS!

Van szerencsénk a tisztelt közönséggel tudatni, hogy bár a tüzifaárak lényegesen emelkedtek, mi addig, míg a készletünk tart, az alábbi árak mellett bocsátjuk elsőosztályu tüzfiankat a tisztelt közönség rendelkezésére:

Száraz bükhasáb ölenként	K 115
Uj termelésű bükhasáb ölenként	K 120
Gyertyánhasáb ölenként	K 130
Kőrishasáb ölenként	K 130
Cser- vagy tölgyhasáb ölenként	K 120
Hársahasáb ölenként	K 100

Fűrészelést és házhozszállítás tönköltségen vállalunk.

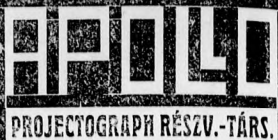
Teljes tisztelettel: ERNST JÁNOS ÉS FIAI.

SZÖVETKEZETI KÖNYVNYOMDA

Villanymozdony által hajtott géppel, a legujabb és legdivatosabb betűkkel, keretekkel, diszítéssel bőven berendezve. □□□□□□□□

UJVIDÉK, BUZA-TÉR 22.
TELEFON SZÁM 371.

Összes könyvnyomdai munkákat a legmeszebbmenő műszaki tökélyvel, a legszebben, izlésteljesen, gyorsan és tisztán végzi □□□□□

PROJECTOGRAPH RÉSZV. TÁRS.

MR. ROBINSON
a VI amerikai szennáció 4 f.

A KIRÁLY TEMETÉSE

TIVOLI

Szombat és vasárnap
december hó 2. és 3.

A DOKÁNYGYÁR SZÉPE

drama 3 felvonásban.

A KIRÁLY TEMETÉSE

Siremlékek

művészi tervezését vállalja:

Lápp Vilmos, építész

Ujvidék, Thököly Imre-utca 29. szám. — 4-6

WEINER ÉS KLAUBER

rövid-, szövött-, és nürnbergi árak nagykereskedése Ujvidéken.

A közeledő karácsonyj idényre ajánlja játéka-áru, karácsonyfadísz és 2-4 más karácsonyi cikkeket.

Vogel Henrik

üvegkereskedése
II. Rákóczi Ferenc u. 8-10.
A nagy karácsonyi vásár mélyen leszállított árakon már megkezdődött.
Képkerekezés.

Hirdesen az „UJVIDÉKI NAPLÓ”-BAN